

Střední odborné učiliště, Domažlice, Prokopa Velikého 640
Místo poskytovaného vzdělávání Stod, Plzeňská 245

Preventivní program školy
SOU Domažlice, MPV Stod

2020/2021

Garanti :

Mgr. Ivana Vondrovicová, metodik primární prevence
Mgr. Alena Sedláčková, výchovná poradkyně

Osnova PPŠ :

1. Základní údaje o škole
2. Charakteristika školy
3. Analýza situace s využitím evaluace z předchozího školního roku:
3. Témata prevence
4. Hlavní dlouhodobé cíle
5. Konkrétní cíle
6. Prevence v rámci vyučovacího procesu
7. Aktivity pro žáky
8. Aktivity pro rodiče
9. Vzdělávání pedagogů
10. Formy realizace MPP
11. MPP DM

Základní údaje o škole:

Název a adresa školy: Střední odborné učiliště Domažlice, Prokopa Velikého 640
Místo poskytovaného vzdělávání Stod, Plzeňská 245

Jméno a příjmení ředitelky: Mgr. Zdeňka Buršíková
Telefon: 379 410 622
E-mail: zdenka.bursikova@soudom.cz

Jméno a příjmení zástupkyně pro MPV Stod a výchovné poradkyně: Mgr. Alena Sedláčková
Telefon: 377 901 306
E-mail: sedlackova@soudom-stod.cz

Jméno a příjmení školní metodičky prevence: Mgr. Ivana Vondrovicová
Telefon: 723 163 477
E-mail: vondrovicova@soudom-stod.cz

Charakteristika školy :

Škola má, co se týká středního školství, dlouhodobou tradici. Její historie začíná v 60. letech minulého století. Prakticky od svého vzniku fungovala jako odborné učiliště. Polohou se nachází 25 km od Plzně a 33 km od Domažlic. Jedná se o malé učiliště rodinného charakteru, kde se všichni žáci i učitelé dobře znají, panuje zde klidná a přátelská atmosféra, žáci mají k pedagogům blízký vztah a často se jim svěřují se svými problémy.

1. 7. 2011 došlo ke sloučení ISSU Stod se SOU Domažlice.

Celý subjekt se skládá z budovy teoretické výchovy na Plzeňské ulici, budovy bývalého soudu na Komenském náměstí (bývalý OV oboru Kuchař – číšník, dnes školní jídelna), budovy OV oboru Kadeřník na Plzeňské ulici a nově zrekonstruovaný domov mládeže taktéž na Plzeňské ulici.

Analýza situace s využitím evaluace z předchozího školního roku:

Naši školu navštěvují žáci z různých sociálních prostředí, což s sebou přináší někdy i velké výchovné problémy. Často k nám přicházejí již s návyky a zvyklostmi, které nejsou správné a přiměřené věku. Proto je důležité zaměřit se nejen na prevenci těchto jevů, ale hlavně na jejich včasné zachycení a následné řešení.

Ač máme, dle mého, dobře zpracovaný systém omlouvání se z výuky, přesto se nám nedaří snížit počty neomluvených hodin u některých žáků. Je to běh na dlouhou trať, který v součinnosti s rodiči neustále řešíme.

V minulém roce jsme uskutečnili v rámci „České asociace metodiků prevence“ testování všech žáků naší školy. Testování bylo provedeno anonymně, tudíž žáci neměli důvod odpovědi na otázky „příkrášlovat“. Výsledky testů nás moc nepřekvapily. Jsme malá škola, tudíž máme se žáky bližší vztah a leccos o nich víme. Největším problémem bylo kouření žáků a požívání alkoholu. S tím „bojujeme“ vcelku bezúspěšně již léta, proto toto téma již každoročně zařazujeme do výuky humanitních předmětů. Další problém, který se v testování objevil bylo užívání léků tlumící bolest. Jedná se o problém většinou u dívek. Bohužel často rodiče látky tlumící bolest dívkám poskytují, naším úkolem pak je děvčatům vysvětlovat i jiné možnosti překonání bolesti. Užití jiných návykových látek (drog) se ukázal spíše ve formě experimentování, přesto jsme jeden případ propagace návykové látky (marihuany) řešili ve třídě S1.E. Naší škole se nevyhnulo ani hraní hazardních her, jedná se spíše o problém v chlapeckých třídách. Dotazník školní metodička prevence (ŠMP) vyhodnotila a v rámci prevence byla tato problematika zařazena do humanitních předmětů (hlavně OBN,CJL, PSV) jako specializovaná témata.

V minulém školním roce jsme řešili: Vztahy ve třídě – 3x (S1.K, S3.E, S2.K)

Krizová situace – 1x (S3.K)

Slovní a fyzické napadení – 2x (S2.K, S2.K – 2.
pol.)

Tíživá rodinná situace – 4x (S2.K, S3.K, S1.K)

Psychické problémy – 1x (S3.K)

Kyberšikana – 1x(S2.Kx S2.K)

Deprese a sebepoškozování – 1x (S2.K)

Fyzické napadení – 1x (S2.K)

Propagace návykových látek – 1x(S1.E)

Veškerá řešená riziková chování byla v součinnosti ŠMP a učitelského sboru projednána, zároveň byly stanoveny postupy práce s jednotlivými třídami, kde problém nastal. Problematikou jednotlivých tříd se budeme zabývat i v následujícím školním roce.

Dalším tématem, který je na naší škole aktuální, je oblast poruch příjmu potravy. Dá se říci, že v každé třídě se nachází často i několik žákyň a žáků, kteří touto poruchou trpí. Proto školní metodička prevence pořádá každoročně pro 1. ročníky interaktivní dílnu zaměřenou na poruchy příjmu potravy. Na ní se zúčastnění seznamují se základními poruchami, s jejich klasifikací a obdrží i kontakty na odbornou pomoc.

V rámci výuky a prevence pro žáky organizujeme aktivity, které se nám osvědčily. V loňském roce se žáci účastnili charitativních akcí (Světluška, fond Sidus), exkurzí, soutěží, třídních výletů, poznávacích zájezdů, divadelních a filmových představení, tvořivých dílen a pěveckého kroužku. U prvních ročníků proběhl adaptační kurz.

Naše výchovná činnost ve všech oblastech rizikového chování by měla vycházet především ze spolupráce s rodinou a to nejen v rámci rodičovských aktivit, ale i mimo ně. Jestliže budeme schopni jako škola více komunikovat s rodiči, bude naše společné působení na žáky o to cílenější a úspěšnější.

V roce 2019/20 byly v březnu uzavřeny základní i střední školy z důvodu koronavirové epidemie a výuka probíhala distanční formou. Proto se nám nepodařilo naplnit některé cíle, které jsme si v rámci prevence naplánovali.

Bohužel ani v tomto roce nevíme, jak se bude epidemiologická situace v ČR vyvíjet. V případě jejího zhoršení budeme samozřejmě nuceni náš školní preventivní program upravit a upravit i práci se žáky. Zaměříme se nejen na žáky z běžných rodin, ale chceme především pomáhat i rodinám sociálně slabším.

Témata prevence :

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu, kouření a jiných závislostí;
2. Prevence šikany, kyberšikany
3. Prevence agrese, násilí a intolerance
4. Prevence projevů extremismu, xenofobie, rasismu, antisemitismu
5. Prevence rizikového sexuálního chování
6. Prevence kriminality – právní povědomí a zodpovědnost
7. Prevence záškoláctví
8. Zdravý životní styl
9. Prevence vzniku poruch příjmu potravy
10. Prevence virtuálních drog
11. Vandalismus
12. Gambling
13. Negativní působení sekt
14. Sexuální rizikové chování
15. Ekologická a environmentální výchova – ve spolupráci se školní metodičkou EVVO

Hlavní dlouhodobé cíle:

- nastolení ovzduší důvěry a spolupráce mezi všemi pracovníky školy a žáky
- výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního chování a rozvoji osobnosti
- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- pravidelně navštěvovat a vyhledávat tématická divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky, účastnit se interaktivních dílen, ...
- umožnit žákům, aby mohli vyjádřit svůj názor
- zřízení schránky důvěry
- zřízení nástěnky výchovné poradkyně a metodika prevence
- vyvěšení konzultačních hodin výchovné poradkyně a školního metodika prevence
- úzký kontakt metodika s problémovými žáky, rizikovými skupinami
- usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou
- nabídnout rodičům možnost vzdělávání a didaktické materiály, poradenskou činnost
- pravidelnou evaluaci (dotazníková šetření, rozhovory, besedy ...) zjišťovat stav rizikových aspektů ve škole a pružně reagovat na zjišťované výsledky

Konkrétní cíle :

- pedagogičtí pracovníci důsledně a systematicky povedou žáky k osvojování mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektují identitu a individualitu žáka, rozvíjejí zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu

- s právními normami a důrazem na právní zodpovědnost jedince
- předcházení užívání návykových látek a zdravotním problémům způsobených důsledkem jejich užívání – trvalé sledování v prostorách školy a blízkém okolí
- seznámení žáků i rodičů s chováním a postupem v době koronavirové epidemie
- seznámení žáků i rodičů s vnitřním řádem školy
- seznámit žáky s chováním, hygienickými pravidly v souvislosti s covid 19
- seznámení rodičů i žáků se školním preventivním programem rizikového chování
- sledování žáků / obzvláště problémových/, odhalování podezřelých projevů chování
- spolupráce s výchovným poradcem a školním metodikem prevence
- spolupráce s odborníky
- seznámení s veškerými kontakty pro případ potřeby /dodá metodik prevence rizikového chování/
- pěstování pozitivního sociálního klimatu
- spolupráce s rodiči při řešení problémů
- pokračování v programu jednorázových aktivit pro SŠ, SOŠ /besedy, exkurze/
- organizování mimoškolních aktivit, soutěží
- činnost pěveckého kroužku, vystupování pro seniory, děti z dětského domova a klienty ústavu sociální péče
- zapojení žáků do humanitárních akcí – veřejné sbírky apod.
- realizace adaptačních kurzů pro žáky 1. ročníků

Prevence v rámci vyuč. procesu - začlenění do předmětů

Téma	Předmět
Tělesná a duševní stránka osobnosti	OBN, ZDR, PSV, PSY, TEV, ZDR
Sebevýchova, sebepoznání	OBN, PSV, PSY, TEV, OV
Mezilidské vztahy, tolerance	OBN, PSV, ZEK, PSY, OV
Volný čas a jeho využití, zdravý životní styl, hygiena, chování v době epidemií	OBN, PSV, TEV, ZEK, CHE, PSY, ZDR, OV, NEJ, ANJ, CJL
Vztahy mezi chlapci a děvčaty	OBN, PSV, TEV, PSY
Životní spokojenost	OBN, PSV, PSY
Náhrada společensky závadných aktivit zájmovou činností	OBN, ZDR, PSV, TEV, CJL, ANJ, NEJ
Závislosti a jejich vliv na destrukci osobnosti	OBN, PSV, ZDR, CHE, PSY
Změna vlastností vlivem drog, závislosti na počítačových hrách, automatech atd.	OBN, PSV, ZDR, PSY
Kriminalita a její řešení	OBN, PNA
Šikana, kyberšikana, agresivita	OBN, PSV, TEV, PSY
Asertivita, sebeovládání	TEV, OBN, PSV, PSY, OV
Komunikativní dovednosti	OBN, PSV, CJL, ANJ, NEJ, PSY, OV
Mentální anorexie	OBN, PSV, ZDR, CHE, PSY

Zlepšování volných vlastností	OBN, ZDR, PSV, TEV, PSY
Zvyšování odolnosti organismu a zátěže	TEV, PSV, PSY
Výuka proti rasismu a xenofobii	OBN, OV
Nedemokratické ideologie	OBN, PNA
Zákonodárství, zákony týkající se držení, užívání a dealerství drog, nelegální převoz drog	OBN, EKO, PNA
Úloha reklamy – alkohol, tabákové výrobky	PSV, EKO, OBN, PSV, CJL
Písemné slohové práce na výše uvedená témata	CJL, ANJ, NEJ
Chování člověka za mimořádných situací	dle rozpisu do předmětů
EVVO	ve všech předmětech a OV

Aktivity pro žáky:

Akce	Typ	Třída
Pěvecký kroužek – zkoušky a akce v průběhu šk. roku – IVo, JZm	zájmový kroužek	dle zájmu žáků
Adaptační kurz		S1.E, S1.K, S1.D, S1.P
Komponované pořady dle nabídky	beseda	bude upřesněno
Poskytnutí první pomoci	proškolení	S1.E, S1.K, S1.D, S3.K, S3.E, S2.P
Beseda s dílnou – poruchy příjmu potravy Mgr. Ivana Vondrovicová	interaktivní beseda	1. ročníky
Akce „Člověk v tísní“	besedy, dílny, festival „Jeden svět“, „ Příběhy bezpráví“	bude upřesněno
Spolupráce s Policií ČR – právní povědomí, šikana, kyberšikana, sebeobrana	beseda	bude upřesněno
Návštěva soudního přelíčení	exkurze	S3.K, S3.E
Charitativní sbírka „Světluška“	sbírka	S3.K – 6 žáků
Komunikace s nevidomým člověkem - Tyfloservis	beseda	S3.K, S1.P
Veletrh řemesel	prezentace	Dle situace
Návštěva Židovského města	exkurze, beseda	S3.E, S1.P, S2.P
Divadelní a filmová představení	dle nabídky	bude upřesněno
Besedy, exkurze a soutěže dle nabídky různých organizací		

Aktivity pro rodiče:

- zprostředkování individuálních konzultací při řešení náročných životních situací
- poradenská činnost, kontaktní adresy, odborná literatura
- metodické pokyny rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami – u ŠMPRCH
- obecné informace o drogách
- spolupráce s rodiči, jejichž dítě má nějaký handicap
- informování rodičů o způsobu řešení přestupků podle školního řádu, seznámení se sankcemi za jejich porušení
- spolupráce s rodiči při řešení kázeňských i jiných problémů

Vzdělávání pedagogů :

- účast vých. poradce, školního metodika prevence rizikového chování a dalších pedagogů na seminářích, přednáškách k problematice zdravého životního stylu, šikany, závislosti a dalších rizikových chování
- samostudium /odborná literatura, tisk, film, video, internet /

Formy realizace PPŠ :

Nástěnka – nachází se v 1. patře vedle sborovny, obsahuje konzultační hodiny na vých. poradce a ŠMPRCH a školní aktuality a informace

Schránka důvěry – nachází se na dveřích zástupce pro teoretickou výuku, je zachována anonymita žáků

Konzultační hodiny – jsou stanoveny vždy na začátku školního roku pro vých. poradce a ŠMPRCH

Třídnické hodiny – 1x do měsíce, řešení běžných problémů, upevňování pozitivních vztahů ve třídě, navázání bližších vztahů s dětmi, působení na jejich osobnost

Adaptační kurzy – pro žáky 1. ročníků – vytváření zdravých kolektivů budoucích tříd, vzájemné poznání, vytvoření atmosféry důvěry k třídnímu učiteli a metodikovi prevence rizikového chování

Spolupráce s rodiči – při řešení problémů, poskytování jim poradenských služeb a kontaktů na odborníky

Spolupráce s odborníky a organizacemi : Ped. psych. poradnou, ZČU, Žid. muzeum v Praze, Policie ČR, krajský metodik prevence rizikového chování, Člověk v tísni, Tyfloservis, DD Staňkov – Robinson

Mimovýukové akce se žáky - Domov mládeže : Do svého programu volnočasových aktivit začleňuje všechna vhodná témata školního preventivního programu rizikového chování. Spolupracuje také s místním Domem dětí a mládeže, kde mohou ubytovaní žáci navštěvovat sportovní a zájmové kroužky.

Seznámení budou všichni pracovníci školy na úsecích TV, PV, DM. Úkoly stanovené tímto programem jsou pro všechny závazné.

Seznámení pracovníků bude stvrzeno podpisem.

Zpracovala : Mgr. Ivana Vondrovicová

2020/21

Ambice a poslání DM ve vzdělávání a výchově jsou především v oblasti výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování a vyplývají z jeho poslání a postavení v systému škol a školských a ubytovacích zařízení. Tím jsou určeny i jeho základní cíle a úkoly, které spočívají ve vzdělávání a pedagogickém ovlivňování volného času žáků, tzn. v citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času, k výchově k volnému času. K tomu volí specifické prostředky, formy a metody této činnosti a plní následující úkoly výchovy mimo vyučování:

- relaxačně zdravotní – obnova sil, upevňování zdraví, změna druhu a charakteru činností, změna sociálního prostředí,
- výchovně vzdělávací a sebevzdělávací – seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu,
- sociální úkoly – společenské uplatnění, činnost a aktivita.

Vytváření a působení přirozeného a pozitivního psychosociálního prostředí, na jehož tvorbě se podílejí všichni účastníci vzdělávání s využitím prostředků vlastních výchově a vzdělávání v době mimo vyučování jako jsou:

- dobrovolnost, spontánní aktivita, navození kladných pocitů, samostatnost
- seberealizace, sebepoznávání, motivace
- zajímavost, pestrost a zájmovost, rozvoj individuálních i skupinových zájmů
- odpočinkové a rekreační zaměření zájmové činnosti.

Strategie vychovatele:

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení,
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch,
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií,
- spolupracuje s rodiči a školou.

- spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu školy a na pedagogické diagnostice vztahů ve výchovné skupině

- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel VS, která jsou v souladu se školním řádem a Vnitřním řádem DM, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve VS); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky VS,

- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků VS a o jejich rodinném zázemí.

KONKRÉTNÍ AKTIVITY DM :

Sportovní činnost :

- využití víceúčelového hřiště na sportovišti města Stod / košíková, fotbal, volejbal.. /

- bowling, sport. turnaje, pettangu, badminton, návštěvy plaveckého bazénu v Plzni

- využití posilovacích strojů na DM

Společenské aktivity:

- návštěvy divadla J. K. Tyla v Plzni, návštěva multikina v Plzni, besedy, výstavy, vědomostní soutěže

Fyzické aktivity:

- zlepšování živ. prostředí – úklid okolí DM

- vlastní úklid pokojů

- výzdoba DM

- třídění odpadu

Kreativní činnost:

- výroba vánoční, velikonoční výzdoby, různé tvořivé činnosti,

- vaření – zvládnutí jednoduchých pokrmů / pomazánky, dezerty, pečení perníčků... /

- Keramika – návštěva zájmového kroužku v DDM Stod

Možnost využití aktivit mimo DM – sport. kluby; zájmové útvary – v DDM Stod

Šárka Konradová, vychovatelka DM